

UDENRIGSMINISTERIET

26. september 2016

Spørgsmål fra
Udlændinge-,
Integrations- og
Boligudvalget til
udenrigsministeren af 8.
september 2016. UUI
alm. del. spm. 907.

UUI alm. del spørgsmål 907:

Vil ministeren redegøre for forløbet og opstille en tidslinje over kommunikationen, fra danske myndigheder første gang retter henvendelse til Australiens og Naurus myndigheder vedrørende besøg på Nauru af en delegation fra Folketingets Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalg, og frem til Naurus myndigheder træffer endelig afgørelse om, at halvdelen af delegationens medlemmer ikke kan få visum til Nauru, og angive, hvilken skriftlig og mundtlig kommunikation der finder sted mellem danske myndigheder, myndigheder i Australien og på Nauru samt udvalgssekretariatet og udvalgsformanden?

Svar:

Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget henvendte sig til ambassaden Canberra i september 2015 med anmodning om assistance til at arrangere en studierejse til Australien i foråret 2016. Tidsplanen blev efterfølgende udskudt af udvalget til 28. august – 2. september 2016. Udvalget udtrykte i september 2015 ønske om at inkludere et besøg på et af Australiens oversøiske detentionscentre på Manus eller i Nauru. I lyset af de praktiske vanskeligheder herved rejstes der alternativt ønske om besigtigelse af et patruljefartøj, og ønsket om besøg på et oversøisk detentionscenter udgik. Da skibene fra Australian Border Force primært befinder sig i det nordlige Australien, gik planlægningen på det tidspunkt i retning af at indlægge et besøg i Darwin.

Medio juli d.å. blev ambassaden orienteret om, at integrationsministeren ønskede at ledsage udvalget. Fra UIBMs side blev der lagt meget stor vægt på, at ministeren fik mulighed for at aflægge et besøg på et oversøisk detentionscenter. I dette lys var meldingen fra udvalget, at den samlede delegation ønskede at besøge Nauru. Ambassaden orienterede udvalget om såvel de logistiske vanskeligheder (begrænsede flymuligheder og lang transporttid) som de høje udgifter forbundet hermed. Det viste sig, at der i givet fald ville medgå tre af de fem dage afsat til besøget. Udvalget ønskede at gå videre med besøget til Nauru.

Integrationsministeren meldte afbud til besøget den 16. august d.å. Dette ændrede ikke ved udvalgets fortsatte ønske om at besøge Nauru. Den 22. august blev ambassaden orienteret om, at Simon Emil Ammitzbøll havde meldt afbud, og at hans plads var overtaget af Naser Khader.

Naurus udenrigsministerium (DFAT) har været en positiv samarbejdspartner i planlægningen af besøget. DFAT har udarbejdet detaljeret program for opholdet omfattende møder med regeringen og detentionscentret, givet tilsagn om at møde delegationen ved ankomst i Naurus lufthavn, stillet en bus til rådighed under besøget og bekræftet, at delegationens visa ville være gebyrfri, da der var tale om en officiel delegation (normalt er visum til Nauru meget dyrt).

Det er sædvanlig praksis, at folketingsudvalg selv står for ansøgning om visum. Dette var tilfældet for Australiens vedkommende. Men da Nauru ikke har et konsulat i Europa, tilbød ambassaden i Canberra at være udvalget behjælpelig med at søge om visum. Efter ønske fra Nauru og i overensstemmelse med sædvane blev visumprocessen indledt med fremsendelse den 22. juli 2016 af en Note Verbale til DFAT via Naurus eneste repræsentation i Australien, generalkonsulatet i Brisbane. Denne note blev efter modtagelsen af paskopier fra samtlige delegationsmedlemmer fulgt op med en ny note dateret den 18. august 2016. Den 23. august blev DFAT orienteret om MF Naser Khaders deltagelse.

Ambassaden spurgte løbende til status for visumprocessen og fik konsekvent det svar fra DFAT, at sagen var i god gænge, at bekræftelse på indrejsetilladelse ville blive fremsendt elektronisk, så snart den forelå, mens de egentlige visa ifølge gældende praksis først ville blive udstedt ved ankomst til Nauru. Ambassaden har løbende orienteret udvalgssekretæren om fremdriften i programplanlægningen, og efter delegationens ankomst er udvalgsformanden ligeledes løbende blevet orienteret om udviklingen. På baggrund af den konsekvente samarbejdsvilje og accept fra Naurus regering af at møde delegationen, har ambassaden ikke haft nogen anledning til at betvivle de løbende forsikringer fra DFAT om, at visumprocessen var i god gænge. Senest lørdag d. 27. august bekræftede Naurus udenrigsministerium overfor ambassaden, at man ikke forudså vanskeligheder.

Først mandag d. 29. august, hvor den danske delegation allerede var i Australien, modtog ambassaden en e-mail fra DFAT om, at der kun var udstedt indrejsetilladelse til 8 af delegationens 11 medlemmer. Den skriftlige meddelelse fra DFAT indeholdt ingen begrundelser.

Ambassaden forsøgte efterfølgende gennem direkte kontakter til både DFAT's fungerende direktør, til Naurus justits- og immigrationsminister og til stabschefen for Naurus præsident at få udvirket, at der blev udstedt indrejsetilladelse til de sidste tre folketingsmedlemmer. Justits- og immigrationsministeren gav under samtale med ambassadøren og udvalgsformanden udtryk for Naurus suveræne ret til at bestemme, hvem man ville give adgang til landet. Ministeren tilføjede, at en kritik

af Australiens flygtninge- og asylpolitik også faldt tilbage på Nauru og Papua Ny Guinea.

Parallelt med ambassadens indsats var der fra Udenrigsministeriets side kontakt til stabschefen for Naurus præsident, som oplyste, at Naurus regering var bekymret for, at kritik kunne føre til intern ustabilitet og ny uro i detentionscentret. Udenrigsministeriet var endvidere i kontakt med Australiens ambassadør i København, ligesom FN-ambassadøren i New York var i kontakt med den australske FN-ambassadør, mens han forgæves forsøgte at få kontakt med Naurus FN-ambassadør. Jeg forsøgte også selv at få telefonisk kontakt med repræsentanter for Naurus regering, men det lykkedes ikke.

Den danske ambassade i Canberra har under hele forløbet også haft et tæt samarbejde med det australske immigrationsministerium (DIBP). Efter meddelelsen fra Nauru d. 29. august blev der taget kontakt til DIBP, som gav udtryk for, at man anså det for positivt, at en dansk delegation ville besøge Nauru, og at man gerne ville bistå med at opnå de udestående indrejsetilladelser. Det blev dog samtidigt fremhævet, at Nauru selv træffer sine egne beslutninger om udstedelse af visa.

Da det ikke lykkedes at opnå indrejsetilladelse for alle udvalgsmedlemmer, besluttede udvalget tirsdag d. 30. august om aftenen helt at aflyse rejsen til Nauru, idet man ikke ønskede at splitte delegationen op.